

Jesteś na urlopie wychowawczym?

Poznaj swoje ubezpieczenia

ZUS

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Jakimi ubezpieczeniami jesteś objęta

Na urlopie wychowawczym jesteś objęta obowiązkowo:

- **ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi**, jeśli nie masz ustalonego prawa do emerytury lub renty albo innych tytułów do ubezpieczeń społecznych,
- **ubezpieczeniem zdrowotnym**, jeśli urlop wychowawczy jest Twoim jedynym tytułem do ubezpieczeń.

WAŻNE!

Musisz poinformować pracodawcę, jeśli na urlopie wychowawczym np.:

- zaczniesz prowadzić działalność gospodarczą,
- podejmiesz pracę na podstawie umowy o pracę lub zlecenia,
- uzyskasz prawo do emerytury lub renty.

Jakie obowiązki ma Twój płatnik składek

Twoim płatnikiem składek jest **pracodawca**, który udzielił Ci urlopu.

Jego obowiązkiem jest rozliczyć należne składki na Twoje ubezpieczenia.

WAŻNE!

Jeśli jesteś na urlopie wychowawczym u więcej niż jednego pracodawcy, każdy z nich powinien rozliczyć za Ciebie składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Natomiast składkę na ubezpieczenie zdrowotne rozlicza ten pracodawca, który jako pierwszy udzielił Ci urlopu. Jeśli rozpoczęłaś urlop wychowawczy w tym samym czasie u kilku pracodawców, poinformuj jednego z nich o konieczności rozliczenia za Ciebie składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Kto finansuje składki, gdy jesteś na urlopie wychowawczym

Składki na Twoje ubezpieczenia finansuje w całości budżet państwa. Płatnik składek powinien sporządzić i wysłać do ZUS dokumenty rozliczeniowe z wyszczególnieniem należnych składek.

Od jakiej kwoty (podstawy wymiaru) płatnik składek rozliczy za Ciebie składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Płatnik rozliczy za Ciebie składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od Twojego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego za 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających Twój urlop. Ustalona w ten sposób podstawa wymiaru składek nie może jednak być w 2019 r.:

- wyższa niż 2859 zł, czyli 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, które w 2019 r. wynosi 4765 zł,
- niższa niż 1687,50 zł, czyli 75% minimalnego wynagrodzenia miesięcznego, które w 2019 r. wynosi 2250 zł.

Kiedy płatnik ustala Twoją podstawę wymiaru składek, uwzględnia tylko to wynagrodzenie, które otrzymujesz od niego. Gdy oblicza przeciętne wynagrodzenie za 12 miesięcy, uwzględnia wszystkie składniki przychodu, które uzyskujesz z tego stosunku pracy, a nie były wyłączone z podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe.

Płatnik pomniejsza podstawę wymiaru składek, jeśli rozpocząłeś lub zakończyłeś urlop w trakcie miesiąca albo spełniasz warunki, aby objąć Cię ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym, tylko przez część miesiąca, ponieważ np. rozpocząłeś działalność gospodarczą.

Płatnik przestanie rozliczać za Ciebie składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od momentu, gdy łączna podstawa wymiaru Twoich składek przekroczy w 2019 r. 142 950 zł.

Od jakiej kwoty (podstawy wymiaru) Twój płatnik obliczy za Ciebie składkę na ubezpieczenie zdrowotne

Składkę na ubezpieczenie zdrowotne płatnik oblicza od kwoty, która odpowiada wysokości specjalnego zasiłku opiekuńczego. W 2019 r. jest to 620 zł miesięcznie.

WAŻNE!

Płatnik nie pomniejsza tej kwoty, jeśli rozpocząłeś lub zakończyłeś urlop w trakcie miesiąca. Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna.

Jaka jest wysokość składek

Wysokość składek wynosi:

- na ubezpieczenie emerytalne – 19,52% kwoty, od której płatnik oblicza składkę,
- na ubezpieczenia rentowe – 8%,
- na ubezpieczenie zdrowotne – 9%.

Co dają Ci ubezpieczenia społeczne

Z ubezpieczeń **emerytalnego i rentowych** Tobie lub Twoim bliskim przysługują następujące świadczenia:

- **emerytura** – gdy osiągniesz wiek emerytalny (60 lat dla kobiet, 65 lat dla mężczyzn),
- **renta z tytułu niezdolności do pracy** – gdy lekarz orzecznik ZUS stwierdzi u Ciebie długotrwałą niezdolność do pracy, o ile masz wymagany staż ubezpieczenia,

- **renta szkoleniowa** – gdy lekarz orzecznik ZUS stwierdzi u Ciebie długotrwałą niezdolność do pracy, ale po szkoleniu możesz uzyskać takie kwalifikacje, które przy Twoim stanie zdrowia pozwolą Ci wykonywać pracę,
- **renta rodzinna** – przysługuje uprawnionym członkom Twojej rodziny po Twojej śmierci,
- **zasitek pogrzebowy** – przysługuje Twoim bliskim po Twojej śmierci lub Tobie po śmierci członka Twojej rodziny; w określonych ustawowo przypadkach zasitek ten przysługuje także osobie niespokrewnionej lub instytucji, jeśli pokryły koszty pogrzebu.

WAŻNE!

Gdy będziesz otrzymywać emeryturę lub rentę i dostaniesz orzeczenie o niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji albo ukończysz 75 lat, będzie przysługiwać Ci dodatek pielęgnacyjny.

Do renty rodzinnej może przysługiwać dodatek dla sierot zupełnych.

Jeśli w czasie urlopu wychowawczego urodzisz kolejne dziecko albo przyjmiesz na wychowanie dziecko w wieku do 7 lat (lub do 10 lat, jeśli dziecko ma odroczony obowiązek szkolny), przysługuje Ci zasitek macierzyński.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1373, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1040),
- Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270, z późn. zm.).

Ulotka ma charakter informacyjny i nie stanowi wykładni prawa.

Warszawa, maj 2019 r.

ul. Szamocka 3, 5
01-748 Warszawa

- Platforma Usług Elektronicznych: www.zus.pl
- Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS:
 - 22 560-16-00* dla tel. komórkowych i stacjonarnych
 - * koszt połączenia według umowy klienta z operatorem telekomunikacyjnym
 - Skype: [zus_centrum_obsługi_tel](https://www.skype.com/join/zus_centrum_obsługi_tel)
 - e-mail: cot@zus.pl